

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

צ.מ.

עין משפט נר מצוה

מדיפא ר"מ. הא דלא יפתח^ט לאיירי ר"מ צהו: הא הוליא. החפץ מד' אמות חייב. אע"ג דהוא עומד בגובה והגביו למעלה מ' והעבירו לא אמרי' העברת דרך מקום פטור הוא אלמא צמר הנחה ועקירה אזלינן והרי נטלו מתחילת ארבע והניחו לטוף ארבע: פטור

אבל אסור. מדרבנן דילמא אתי לעבדו דרך למטה מעשרה: מהשכחו. שהוא לריך לך משוויא לה הולאה חשובה: וכן. מתחילת ד' לטוף ד': צפי הכבשן. שקלטת שלהבת ונשרפה: צמר עקירה. מן הגוף אזלינן והן נעקרין מן החלל של גוף ומייצ דמוילא מן הגוף שהוא רה"י לרה"ר: או צמר יליאה. שיואל מן הגוף ממנו והרי פי אמה צרה"ר ואין כאן עקירה מרה"י: ואע"ג דלא יפיד. צממיה. דמשום תלישה לאודיה אמר ר' יהודה דאסור דלמפק קאי ואפי' דלא היפך צה צמון פיו: היה אונל דצלה. של תרומה: בידיס מסואבזו. קמס ידים שלא נטלו הוו שניות ופוסלות את התרומה: ר"מ מטמא. שהרי הוכשרה התרומה צרוק שצפיו: ר' יוסי מטהר. דקסצר כל זמן שהרוק צמון פיו לאו משקה הוא והרי הוא כגופו של אדם ואינו מכשיר: היפך. צרוק להוליא לחוך טמא דלמשדיה קאי ומכשיר: מוחלפס השיטה. החליף ר' יהודה שיטתו ויאל הימנה: לא פהליף. לא שימא מוחלפת היא דמתני' דקאמר אע"ג דלא היפך קאי למשדיה צמחו עסקינן לימה שחלפו מן הגוף ע"י חולי שקורין טו"ש: יניחו ונפלו. לא יהלך ד' אמות עד שירוק: מאי לאו. תרתי קתני כיחו וכן רוקו: דרשינן מעיקרא. מוחלפת השיטה: חייב מיפה. בידי שמים: כל משנאי אהבו מות. תורה אמרה להאי קרא צפרסת ה' קניי: אלא למשנאי. למשנאיהם^י דעמו צלנינות: והא מינס אניס. שעל כרחו הוא ע"י חולי או הצניה: כיה ורק קאמרינן. שרקק אומז צפני רבו והיה לו להסתלק משס כן להצליעו צבקותו: מרגני' וישפה צרה"ר. וישטף זאורו לרה"ר וישתה גזירה שמה יכניס הכלי אלנו: וכן גגס. מפרש צמני' ע"כ^י לענין מעשר: גב' רישא רבנן. דעליס^י אוקימנא להא דקתני נח: עומד אדם צרה"י ומטלטל צרה"ר כרצנן דפליגי עליה שמה יכניס והכל גור שמה יכניס כר"מ והא ליכא למימר דשמיית המיס תהי הכנסה כמשמין ורוק דלא דמי דהתם קא עקר מרשות וקא עבד הכנה לרשות ו' אזל שותה עבד עקירה והנחה צדחא רשותא דהא צרשות שהוא שותה צה פיו עומד וצפיו הן נחין מיד: צמפילין הצריכין לו. דמתוך שהוא לריך להם יכניסם אלנו הלכך משקין הללו לריכין לו וגזרינן: כרמליס מאי. מהו שיעמוד צכרמלית וישתה צרה"י או צרה"ר: היא היא. כי היכי דלא יעמוד צרה"ר וישתה צה"י ע"כ לא יעמוד צכרמלית וישתה צרה"י: היא גופה גזירה. היא דעיל לגביה ליכא ליה אסורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא לימי לאפוקי מרה"י לרה"ר ואנן ניקום ומיגר שמה אטו הכנסת כלי:

הוא סבר מדיפא ר"מ בו. פי' צבונט' סיפא היא דלא יפתח לאיירי צה ר"מ וק"ק דהיא רחוקה יותר מדאי ונראה לר"י דסיפא דלא ישמין ולא ירוק דפליג עליה ר' יהודה וקמס צר פלוגתא דר' יהודה ר"מ ומיהו קשה דל"כ הוה ליה למיפדך נמי צגמרר ר"מ אדר"מ למאי דגרסי' צרוז ספריס ר' מאיר מטמא וכן גרס ר"ח ולמאי דמסיק מוחלפת השיטה נמי יחא דלא תיקשי דר"מ אדר"מ ושמא מש"ה הינה מלהקשות דר"מ אדר"מ משום דליכא דמהפכי דרבי מאיר לדברי רבי יוסי:

זרק ונה ברה"ר בפי בלב בו. אורי' דלא גרסי' ונה דונמ משמע דלא נחמין לך כדמוכח צפ"ק דשבת (דף ה.) גזי הא דל"ר יומנן זרק חפץ והלך ונה צמון ירו של צמיו חייב הכא איירי צממכין לך ומיהו ר"ח גריס ונה דמלי למימר דונמ משמע שפיר צממכין דקמס זרק נח החפץ צמקוס צממכין אזל הלך ונה משמע שהלך בלא כוונת האדם ועוד י"ל דצפ"ק דשבת מיטורא דמימרא דייק דלאירי בלא צממכין^ו: **מחשבתו משו** י' ליה מקום. דוקא צבי האי גוונא דנהנה צלותו מקוס טפי מצמקוס אחר כגון צפי כלצ שיאלננה וצפי הכבשן שמשקף שס וכן השמין ורק אזל זרק על המקלות או על שס דצר אפי' צממכין לא אמרו מחשבתו משויה ליה מקוס: **היה אובד** דביצה בידים מסואבות. פי' צבונטס דצילה של תרומה ור"י אומר דלפי צל חולין יחא לידים הפוסלות תרומה מטמאין את הרוק שהוא משקה להיות תמילה וחזור ומטמא את הדצילה וגם מכשירה דהוו להו חולין טמאים דפוסלין את הגוייה דמשקין כל שהוא מטמאין כדאמרינן בצרכות פרוק אלו דברים (דף נז.) שמה ילא מים אמורי הכוס ודכו ויטמאו את הידים וקממא דמאחורי הכוס ליכא רציעית דכלל נטילתו ליכא אלא רציעית וצפ"ק דפסחים (דף יד:) נמי משמע שהצמר מטמא מחמת המשקין שעליו וקממא ליכא צהו רציעית והא דקאמר צכמה דוכמי לטמא טומאת משקין כרציעית

ובן גנת. לענין מעשר פירוש רריך שיכניס ראשו ורצו על וכן

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

(א) שנת ח: ע"ש לעיל כה, (ב) שנת קב. ויחס אי רבנה, (ג) כלס פ"ח משנה י, (ד) צפיה ג. וצ"ק. (ה) שנת קד. מנבליה כה. וסס חולא אל תקרא משנאי אלא משנאי. (ו) שנת יא. לעיל כה. (ז) שנת יב. (ח) שנת יג. (ט) וצ"ק. (י) ע"ש: למשנה, (יא) צבוס עמוד. (יב) וצ"ק. (יג) שנת יד: ד"ה אלא, (יד) ע"ש א.

תורה אור השלם

1. ודקטאי חומס נפשו כל משנאי אהבו מות: משלי ח לו

הגהות הב"ח

(א) נמי ר' יהודה אמר שמה וכן רוקו לכל' ותיבת פטורא נמק:

לעני רש"י

טו"ש. שיכול הגורם להפרשת כיה. להבריל מסתם רוק.

מוסף רש"י

והעבירו דרך עליו. למעלה מרלפס. שקברו מרה"ר והולכו דרך למעלה מרלפס והניחו לטוף ארבע. חייב. וע"י דלורא מקוס פטור. דגובה עשרה ואין צו פטור. רובת ארבעה (קמ"ל צח). מוחלפת השיטה. התם שידרן טעה צלחת מן והחליף שיטתו (פסחים הו). וישתה ברה"ר. וישטף פיו וראשו להייר לאחז כלי ולשתות. מיהר שמה יולא הכלי אלנו ונמלא מתחייב מותא שבת^י. אלא אם כן הכניס ראשו ורובו. דמישקין שמה יישך גופו למקוס רגליו ויולא הכלי עמו (קמ"ל כ). כרמלית מאיר. כגון צבקה. ומדענן הא דאסור להכניס ולהוליא מהו לעמוד צרה"ר וצרה"ר אוישט ראשו למתחילת המוט וישתה שבת^י. היא היא (שם) שפסטינו זו צממנתי קן זו אסורה (שם). היא גופה גזירה. אפילו יולא הכלי מטובה לה"י או מטובה לה"ר מדרגין בעלגתא הוא. ואנן ניקום ונגזרו. השטת ראשו אטו ואלא כל (שם). גזירה לגזירה. הא דלמקס כנולי השי"ם שאין נחמין גזירה לגזירה. מהאי קרא נפקא וישתה את משמתי (ויקרא יח) עשו משמתי. כלומר גזירה למשמתי. חומתי. ולא משמתי למשמתי. שלא יעשו גזירה לגזירה (ביצה ב).

רבינו חננאל

ובלבד שלא יציא הדין לדי אמות. דייקנן מינה ללישנא בחרה את הוציא פטור אבל אסור. נימא תיחוי תיובתיה דרבא. דאמר המעביר חפץ מתחילת ארבע לטוף ארבע אם העבירו דרך עליו חייב. ודחי רבא מי קתני בהדיא אם הוציא פטור אבל אסור. אבל לעולם אימא לך אם הוציא חייב חטאת. לא יעמוד ברשות היחיד וישתין בו, וכן לא ירוק מרשות לרשות. אמר רב יוסף השתין או רקב בשוגג חייב חטאת. ואע"ג דלא עקר מעל גבי מקום ד', דהא פיו ופי אמה שלו אין בהן ד' טפחים.

הוא סבר מדיפא ר"מ ורישא נמו ר"מ ולא היא סיפא ר"מ ורישא רבנן: ובלבד שלא יוציא חוץ: הא הוציא חייב חטאת לימא מסייע ליה לרבא^ו. דאמר רבא המעביר חפץ מתחילת ארבע לטוף ארבע והעבירו דרך עליו חייב מי קתני אם הוציא חייב חטאת: לא יעמוד אדם ברה"י וכו': אמר רב יוסף* השתין ורק חייב חטאת והא בעינן עקירה והנחה מעל גבי מקום ד' וליכא מחשבתו משויה ליה מקום דאי לא תימא הכי הא^ו. דאמר רבא^ז וזק ונה בפי הכלב או בפי הכבשן חייב חטאת והא בעינן הנחה ע"ג מקום ד' וליכא אלא מחשבתו משויה ליה מקום ה"ג מחשבה משויה לה מקום בעי רבא הוא ברה"י ופי אמה ברה"ר מהו בתר עקירה אזלינן או בתר יציאה אזלינן תיקו: וכן לא ירוק רבי יהודה אומר וכו': אף על גב דלא היפך בה^ח והתנן היה אוכל דבילה בידים מסואבות והכניס ידו לתוך פיו ליטול צרוז רבי מאיר מטמא ורבי יוסי מטהר רבי יהודה אומר^ט היפך בה טמא לא היפך בה טהור^י אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ריש לקיש אמר לעולם לא תחליף והכא במאי עסקינן בכיחו והתניא רבי יהודה אומר כיחו ונתלש מאי לאו רוק ונתלש לא כיחו ונתלש והא תניא^י (ר' יהודה אומר כיחו שנתלש וכן רוקו שנתלש לא יהלך ד' אמות עד שירוק אלא מחזורתא חייב מיתה שנאמר^{יא} כל משנאי אהבו מות^{יב} אל תקרי למשנאי אלא למשנאי והא מינס אניס כיח^{יג} ורק קאמרינן: **בתני'**^{יד} לא יעמוד אדם ברה"י וישתה ברה"ר ברה"ר וישתה ברה"י אלא אם כן הכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה וכן בגת: **גמ'** רישא רבנן וסיפא רבי מאיר אמר רב יוסף בחפצין שצריכין לו ודברי הכל^{יז} איבעיא להו כרמלית מאי אמר אביי היא היא אמר רבה^{יח} היא גופא גזירה ואנן ניקום ונגזרו גזירה לגזירה אמר אביי מנא אמינא לה מדרקתני וכן

ניחא אפי' צרוק של טהור וכן פי' הר"י י"ט נימא נפקקה ליה וקשרתיה צפה וצשעה שזלרג צה כדי לקבל טומאה עדיין היה רוק נח עליה שניטמא מחמת הידים וטימא את המפה שהמשקה מטמא ככל שהוא כדפרישית ולא כמו שפרש ר"ת דלאירי צרוק של נדה כמו שפירש שס צבונטס לפי שלא היה נראה לו להעמיד צרוק של טהור משום דלא חשיב רוק משקה לקבל טומאה דחשיב שפיר משקה כדפרישית:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

רבי מאיר מטמא. אית ספריס דגרסי' רבי מאיר מטמא: הגת ועל ידי כן מותר לשתות ככל ענין והיינו כרבי מאיר:

למקום שהחפצין נתונים בו. איבעיא להו כגון שצריכין לו דהן ככרמליות. מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד גזירה היא שמה יוציא מרשות לרשות, דהיא אסורא דאורייתא. ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים. גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדרגין

כח א מיי פ"ג מהל' שנת הלכה ג סגנו לאון סה: כב ב מיי שס הלכה ג סגנו סה: ל ג מיי שס הלכה ג סגנו שס טו"ע א"ח סי' שז טע"ב: לא ד מיי פ"ג מהל' טומאת אוכלין הל' ז: לב ה טור ש"ע י"ד סי' רמז טע"ב טו: לג ו מיי פ"ג מהל' שנת הלכה ג סגנו לאון סה טו"ע א"ח סי' שז טע"ב א:

רבינו חננאל (המשך)

מחשבתו שחשב כדי לעקור מן להנאה, משויה להו כמו שיש בו ד' טפחים, וכדברא דאמר רבא וזק ונה בפי הכלב או בפי הכבשן חייב, דמחשבתו שריא לפי הכלב ולפי הכבשן (מקום ד'). הכא נמי פיו ופי אמתו מחשבתו משויה להו כאלו מקום ד' הן. בעי רבא הוא ברשות הרבים ופי אמתו ברשות היחיד, או (הוא) לרשות הוא. או דילמא בחר יציאה אזלינן ורשות אחת היא. ועלתה בתיקו וקיימא על כל תיקו איסורא לחומרא. א"פ יהודה [אומן] אע"פ שנתלש דרוק בפיו כו. ואע"ג דלא פרוק ברוק ונתלש נקרא. א"ל והתניא האוכל דבילה בידים מסואבות והניס ידו לתוך פיו ליטול צרוז ר' מאיר מטמא שכבר נכשרה ברוקו ונגע בה ידיו שאנן זה הכשר. ר' יהודה אומר היפך ברוקו הנה נתלש והכשר לא היפך בו טהור. פי' לא נתלש עדיין ואינו משקה להכשר, דתנן במכשירין פ"ו ואילו מטמאין ומכשירין וזבו של זב ורוקו ושכבת דורו ומי רגליו ורביעית מן האמר דם נדה. ר' אלעזר היפך שכבת דורו אינה ממשרת. א"ר יוחנן מוחלפת השיטה. פי' חלוף ואומר בשיטה ר' מאיר אומר היפך בו טמא. ר' יהודה אומר אע"פ שלא היפך ממה. ובה ריש לקיש ואמר לעולם לא תיפוך והא דתניא בבביריותא רוקו, ומשמתי כיהו. פי' כיהו ליתיה עבה חתוכה. כמו חתוכה. ואקשינן עליה והתניא כיהו וכן רוק שנתלש עמו אם הלך בו ד' אמות חייב, אלא מתוורתא כו' יוחנן. א"ר ריש לקיש כההה ויק בני'. לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים כו'. ואמרינן רישא דקתני (רישא) עומד ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד כו' רבנן. סיפא דקתני לא יעמוד אדם כו', ופירק רב יוסף בחפצין שצריכין לו לגופו. ואפילו רבנן מרדו דכי האי גוונא לא שרי ליה אלא מבניס ראשו ורובו

(א) משמע משלוש דביתיה היא וכן לקמן בצמון אמר והא דמניא צבנימא וי"ע דהא משנה היא ככלל פ"ח.